

POINT OF VIEWS OF TEACHER CANDIDATES ON PUBLIC PERSONAL SELECTION EXAMINATION (KPSS)

ÖĞRETMEN ADAYLARININ KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVINA
(KPSS) İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ¹

Mahmut POLATCAN²

İnci ÖZTÜRK³

Ahmet SAYLIK⁴

Abstract

Teacher assignments for public institutions are based on Central Qualifying Exam (KMS) for the first time at 7th-8th July in 2001. The name KMS was changed as Public Personal Selection Exam (KPSS) at 6th-7th July in 2002, and the assignment is done according to the teachers' exam results. In this test system, it has been made some structural changes from time to time. In this research, it is aimed to determine the views of teacher candidates related to General Aptitude Test, General Culture Test, Educational Sciences Test, Teaching Field Knowledge Tests on which they have solving responsibilities in Public Personal Selection Examination in order to be appointed as teachers in public schools. This opinion is important for the development of new models in assignments of new teachers. The study was carried out in qualitative research design. The study group is formed according to "diversity sampling" approach among the teachers attending KPSS courses from central districts of Ankara, Elazığ, Diyarbakır, and the required data was collected by volunteer teachers through "semi-structured interview". The data is analyzed by content analysis technique. In this study, it is seen that in KPSS, the candidates want the questions related to the current issues on Turkish grammar, history and geography, and the subjects in content with educational sciences test and teaching field knowledge since it is necessary for every teacher to know them. In addition, the result shows that knowledge of teaching field test is not equal for all the branches in terms of subject number studied, and this creates an unfair situation among the branches. Finally, it is seen that the teachers should be assigned not only according to their KPSS score, but also graduation grade and evaluation of training must be the criteria.

Keywords: KPSS, teacher assignments, teacher opinions.

Özet

Türkiye'de kamu kurumları için ilk kez sınav sonucuna göre öğretmen atamalarının yapılması, 7-8 Temmuz 2001 tarihindeki Merkezî Eleme Sınavına (KMS) dayanmaktadır. KMS isim değişikliği ile Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) adını alarak 06-07 Temmuz 2002 tarihinde yapılmış ve öğretmen adaylarının sınav sonuçlarına göre atamaları yapılmıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının kamu okullarına öğretmen olarak atanabilmeleri için KPSS'de çözmekten sorumlu oldukları Genel Yetenek Testi, Genel Kültür Testi, Eğitim Bilimleri Testi, Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi'ne ilişkin görüşlerinin saptanması amaçlanmıştır. Bu görüşlerin saptanması öğretmen atamalarında yeni modellerin geliştirilmesine ışık tutması açısından önemlidir. Araştırma, nitel araştırma deseninde gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu, Ankara, Elazığ, Diyarbakır illeri merkez ilçelerinde KPSS dershanelerine giden öğretmen adayları arasında "çeşitlilik örnekleme" yaklaşımına göre oluşturulmuş ve gönüllü olarak araştırmaya katılan öğretmen adaylarından "yarı yapılandırılmış görüşme" yoluyla toplanmıştır. Veriler içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Araştırmada, öğretmen adaylarının, KPSS'de Türkçe, tarih ve coğrafya konularına ve güncel konulara ilişkin soruların olmasını istedikleri; eğitim bilimleri testi kapsamındaki konular ile öğretmenlik alan bilgisi testi kapsamındaki konuları her öğretmenin bilmesi gerektiği için istedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlik alan bilgisi testinde test kapsamının tüm branşlarda eşit olmadığı, bunun da branşlar arasında adaletsiz bir durum yarattığı sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak öğretmen adaylarının, sadece KPSS'den aldıkları puana göre atamalarının yapılmamasını; lisans mezuniyet notunun, staj değerlendirmesinin de öğretmen atama ölçütlerinden olmasını istedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: KPSS, öğretmen atamaları, öğretmen görüşleri.

¹ Bu araştırma, 2-4 Ekim 2013 tarihleri arasında Diyarbakır'da düzenlenen "Öğretmen Eğitiminde Yeni Yönelimler (IPALTE)" konferansında sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Teftişi Doktora Programı, Ankara. E-mail: mahmutpolatcan78@gmail.com

³ Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Teftişi Doktora Programı, Ankara. E-mail: iiozturk@yahoo.com.tr

⁴ Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Teftişi Doktora Programı, Ankara. E-mail: ahmetsaylik@gmail.com

Giriş

Türkiye’de öğretmen yetiştirme, üniversitelere bağlı eğitim fakültelerinde yapılırken öğretmen atamaları ise Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılmaktadır (Nartgün, 2008; Çetin, 2013). Öğretmen yetiştirme kurumlarının başını çeken eğitim fakültelerinin eğitim programlarındaki eksiklikler öğretmen adaylarının gelişimlerini engellemektedir. Eğitim programlarında uygulamanın teoriden az olması bu sorunu özetlemektedir. Eğitim fakültelerine alınan öğretmen aday sayısının fazla olması veya ihtiyaç fazlası öğretmen yetiştirme (Doğan ve Şahin, 2009; Kamer ve Ergün 2009; Ergün, 2005; Baştürk, 2007), öğretmen atamalarında arz-talep dengesizliği önemli sorunlardandır.

Milli Eğitim Temel Kanunu’nda (1739 sayılı 43. Maddesi) öğretmenlik mesleği, devletin Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak eğitim-öğretim ve yönetim görevleri sorumluluğu bulunan bir meslek olarak tanımlanmıştır. Öğretmenlik niteliklerinin kazanılmasında öğretmen adaylarının yüksek öğrenim görmeleri şartını getiren kanuna göre, öğretmen yeterlilikleri; mesleğe hazırlık, genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon olarak belirlenmiştir (1739 Sayılı MEB Kanunu).

Öğretmenlik mesleği eğitim öğretim faaliyetlerinin temel bileşenlerinden ve vazgeçilmezlerindedir. Türk Eğitim Sistemi’nde meslekte esas olanın öğretmenlik olduğu yasal çerçeveye belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının eğitim fakültelerine yerleştirme, Yükseköğretim Kurumu’na bağlı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan sınavla yerine getirilmektedir. Öğretmen atamaları ise ÖSYM tarafından yapılan KPSS sonuçları doğrultusunda MEB tarafından yapılmaktadır.

Türkiye’de öğretmen yetiştirme yöntemlerinin tarihsel süreçte geçirmiş olduğu evrimlere bakmak, günümüz öğretmen atamaları konusuna ışık tutmaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarından 1953 yılına kadar Köy Enstitüleri lise düzeyinde, üç yıllık Öğretmen Okulları ilköğretim düzeyinde eğitim-öğretim kurumlarına öğretmen yetiştirmiştir. 1953 yılında Köy Enstitüleri’nin kapatılmasıyla öğretmenlerin yetiştirilmesi İlk Öğretmen Okulu çatısı altında toplanmıştır. 1973 yılında yürürlüğe giren 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, temel eğitimin beş yıldan sekiz yıla çıkarılmasıyla temel eğitim öğretmenlerinin yetiştirilmesi yeniden düzenlenmiştir. Yeni yasayla İlk öğretmen okullarının yerine, öğretmen yetiştiren iki yıllık Eğitim Enstitüleri açılmaya başlanmıştır (Ergün 2005). 1982 yılında Eğitim Enstitüleri "Eğitim Yüksek Okulu" adıyla üniversitelere bağlanmıştır. Eğitim Yüksek Okulları’nda ilk ve orta öğretime öğretmen yetiştirilmiştir. 1989 yılında YÖK kararıyla iki yıllık Eğitim Yüksek Okullarının öğrenim süresi dört yıla çıkarılmıştır. 1992 yılında ise Eğitim Yüksek Okulları, Eğitim Fakültelerinin Sınıf Öğretmenliği Bölümü’ne dönüştürülmüştür (Çetin, 2013; Çimen ve Gündoğdu, 2009; Kamer ve Ergün 2009).

Türkiye’de öğretmen atmaları, 1985-1991 yılları arasında Öğretmenlik Yeterlik Sınavı (ÖYS) ile yapılmıştır. Ancak yetişmiş eleman eksikliği sebebiyle sınava tabi tutulan bütün öğretmenler atanmıştır. Kontenjan açığı nedeniyle seçme sınavı 1992 yılında öğretmen atamalarında sınav koşulu olmaktan çıkarılmış ve rafa kaldırılmıştır (Eraslan, 2004). 1999 yılında ÖSYM tarafından ilk defa Devlet Memuru Olarak Atanacaklar için Seçme Sınavı (DMS) yapılmıştır. DMS, 2001 yılında Kurumlar için Merkezi Eleme Sınavı (KMS) haline dönüştürülmüştür. DMS ile KMS birleştirilmiş ve 2002 yılından itibaren Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) adını almıştır (osym.gov.tr; Kamer ve Ergün, 2009; Yeşil, Korkmaz ve Kaya, 2009; Baştürk, 2007; Dilekmen, Ercoşkun ve Nalçacı, 2005; Deryakulu, 2011; Doğan ve Şahin, 2009).

Eğitim sisteminde öğretmende bulunması gereken yeterlilikler; meslek bilgisi, genel kültür ve genel yetenek bilgisi ve özel alan bilgisi olarak 1739 sayılı Kanunla hükme

bağlanmıştır. KPSS’de öğretmen adaylarına yöneltilen soruların eğitim bilimleri, genel yetenek ve genel kültür bilgilerinin önceki yıllarda sorgulandığı görülmektedir. 2013 yılı itibarıyla bu testlerle birlikte öğretmenlik alan bilgisi testi sınava eklenmiştir (ÖSYM, 2013).

Türkiye’deki öğretmen yetiştirme politikalarını analiz edebilmek ve öğretmen atamalarındaki sorunları tespit edebilmek için ekonomik açıdan gelişmiş bazı ülkelerin öğretmen atama süreçlerini incelemek faydalı olabilir. Bu bakımdan ABD, İngiltere, Almanya, Japonya, Finlandiya ve Fransa gibi ülkelerin öğretmen yetiştirme ve atama sistemleri incelenmiştir.

Finlandiya’da öğretmenlik, saygın meslek dallarından biri olarak görülmektedir. Bu ülkede genel ve teknik üst ortaöğretim kurumlarını başarıyla tamamlayan öğrenciler, eğitim fakültelerinin yapmış olduğu yetenek testi, yazılı ve sözlü sınavlarında başarılı olmaları durumunda üniversiteye yerleştirilmektedir. Eğitim fakültelerinin eğitim programları öğretmenlik uygulama alanına yöneliktir. Üniversite eğitimini başarıyla tamamlayan öğretmen adaylarının atamaları, yerel yönetimler tarafından oluşturulan okul kurulları tarafından yapılmaktadır. Öğretmen atamalarında, öğretmen adayının stajyerlik deneyimi, lisansüstü eğitim derecesi ve öğretmenlik yetenekleri dikkate alınmaktadır (www.oaj.fi).

Almanya’da öğretmen yetiştirme, eğitim fakülteleri ve öğretmenlik yüksekokulları tarafından sağlanmaktadır. Bu okulları başarıyla tamamlayan öğretmen adayları, kamu sınavında (I. Staatsexamen) başarılı olduktan sonra iki yıl stajyer öğretmenlik yapmaktadır. Öğretmen adayları, stajyerlik dönemini başarıyla tamamlamaları durumunda ikinci bir kamu sınavına (II. Staatsexamen) girmektedirler. Bu sınavda başarılı olan adaylar, öğretmen olarak atanmaktadır (Sözen ve Çabuk, 2013; Uygun, Ergen ve Öztürk, 2011).

ABD’de öğretmenlik eğitimi dört veya beş yıllık öğretmen yetiştiren üniversitelerde yapılmaktadır. Öğretmenlik fakültelerine öğrenci kabulünde referans mektupları, konuşma, yazma, psikolojik, fiziksel, davranışsal vb. kişilik testleri yapılarak başarılı olan öğrenciler fakültele kabul edilir. Üniversite eğitiminde verilen derslerden başarılı olan öğretmen adaylarına, ulusal nitelikte yapılan sınavlardan başarılı olmaları durumunda geçici mezuniyet belgeleri verilir. Öğretmen atamalarında ise eyaletlere göre farklılıklar görülmektedir. Okullarda öğretmen olabilmek için, öğretmen adayları eyaletler tarafından yapılan sınavlarda başarılı olmaları durumunda aday öğretmen olarak atanır. Öğretmen adaylarının sürekli (tenure) atanabilmeleri için, aday öğretmenlik dönemindeki performansı dikkate alınarak değerlendirme yapılır. Aday öğretmenlik dönemini başarıyla tamamlayan öğretmen adayları sürekli öğretmen olarak atanır (www.2ed.gov; Güçlü ve Bayrakçı, 2004).

Japonya’da öğretmen eğitimi, eğitim üniversitesi fakültelerinde ve açık sistemde öğretmen eğitimi olmak üzere iki şekildedir. Açık sistemde adaylar öğretmen yetiştiren eğitim fakülte/üniversitelerinin dışındaki fakültelerden öğretmenlik sertifikası alabilmektedirler. Eğitim üniversitesi veya fakültelerinde ilkökul ve ortaokul öğretmenleri temel olarak dört yıllık lisans eğitimi ile yetiştirilirler (Yar, 2013). Kamu okullarında öğretmen olabilmek için, Eğitim Bakanlığı’nca belirli sınav merkezlerinde yapılan ve çeşitli aşamaları olan sınavı geçmeleri gerekmektedir. Sınav içeriğinde kompozisyon yazma, uygulama sınavları (yabancı dil, resim, müzik, bedensel aktiviteler vb.), makale/tez sınavı, sınıf içi performansı ölçen mikro öğretim, ders planı hazırlama, rol/drama gibi yeterlilikler ölçülmektedir (NİER, 2014). Bu sınavları başarıyla tamamlayan öğretmen adayları altı aylık staj döneminden sonra kadrolu öğretmen olurlar (Erdoğan, 2005).

Fransa’da, kolej ya da liselerde çalışan uzman (qualified) öğretmenler ve okul öncesi ya da ilkökulda çalışan ilkökul öğretmenleri olarak iki tür öğretmen yetiştirme

uygulanması bulunmaktadır. Adaylar, öğretmen olarak atanabilmek için Agrégation veya CAPES (Certificat d'aptitude au professorat de l'enseignement du second degré-secondary school teaching diploma) denilen ve oldukça zor olan ulusal sınavlardan başarıyla geçmeleri gerekmektedir (Eurydice, 2014). 2011 yılında yapılan değişikliklerle, bütün öğretmenlere yüksek lisans yapma zorunluluğu getirilmiştir. Yüksek lisans derecesi aldıktan sonra merkezi sınavlardan birini başarıyla geçebilen adaylar “stajyer öğretmen” olarak mesleğe başlamaktadır. Bir yıl süren stajyerlik döneminde temel öğretmenlik eğitimlerinin bir parçası olarak destek eğitimi almayı sürdürürler (Lapostolle ve Chevaillier, 2011).

İngiltere’de öğretmenlik eğitimi dört yıllık süreyi kapsamaktadır. Concurrent Model olarak ifade edilen, Eğitim Lisansı (Bachelor of Education) veya Eğitimde Sanat Lisansı (Bachelor of Art in Education) ilköğretime öğretmen yetiştirmeye yönelik lisans programlarıdır. Program otuz iki haftalık okul deneyimi uygulamasını içermektedir. Consecutive model ise ortaöğretim öğretmenleri yetiştiren bir öğretmenlik eğitimidir. Üç ya da dört yıllık eğitim sonunda lisans derecesi almış olanlar, Lisansüstü Eğitim Sertifikası (Postgraduate Certificate of Education) aracılığıyla bir yıllık uzmanlık eğitimi almaktadırlar (Senemoğlu, 1992; Stephenson, 1999). İngiltere’deki devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin Yeterli Öğretmen Statüsü (Qualified Teacher Status, QTS) sahibi olması gerekmektedir. Bu statü, öğretmen eğitimi (Initial Teacher Training, ITT) programı sonrasında Öğretmen Eğitimi Kurumu (TTA) tarafından verilmektedir. Bu eğitim programında öğretmenlerin, bir konuda uzmanlaşmanın yanı sıra belli yaş gruplarına yönelik eğitim görmeleri esastır (education.gov.uk).

Türkiye’de öğretmen atamaları ve KPSS’ye yönelik çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Dilekmen, Ercoşkun ve Nalçacı (2005), sınıf öğretmeni adaylarının KPSS başarılarının akademik başarı, cinsiyet ve öğretim şekli değişkenleri açısından incelemiştir. Araştırmada, sınıf öğretmeni adaylarının akademik başarıları ile KPSS başarıları arasında pozitif ilişki olduğu, cinsiyete göre erkek adayların KPSS’de daha başarılı olduğu saptanmıştır. Öğretim şekli değişkeni açısından ise, adayların KPSS başarılarında birinci öğretim öğrencilerinin ikinci öğretim öğrencilerine göre daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Baştürk (2007), KPSS’ye katılan öğretmen adaylarının sınav kaygı düzeylerinin cinsiyet ve öğretmenlik alanına göre etkililiğini araştırmak amacıyla yapmış olduğu çalışmada, öğretmen adaylarının sınav kaygı düzeylerinin yüksek olduğunu belirlemiştir. Erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarından, ortaöğretim alanı öğretmenlerinin, ilköğretim alanı öğretmenlerinden daha yüksek sınav kaygısına sahip oldukları bulunmuştur.

Çetin (2013), eğitim fakültesi öğrencilerinin KPSS’ye yönelik kaygılarını incelediği araştırmasında, öğrencilerin KPSS’ye yönelik kaygılarının cinsiyete, dershaneye gitme durumuna, akademik başarı algısına göre anlamlı farklılıklar gösterdiğini bulmuştur. Sezgin ve Duran (2011), öğretmen adaylarının KPSS ile ilgili düşüncelerini, sınavın öğretmen adaylarının lisans derslerinin içeriği ile ilgisini, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine bakışlarını incelemiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adayları, KPSS’nin başarılı öğretmeni seçmek için uygun bir sınav olmadığı, sınavın öğretmen adayının iş sahibi olma kaygısını arttırdığı ve öğretmen adaylarının gelişimlerini olumsuz yönde etkilediği sonucuna varmışlardır.

Nartgün (2008), MEB’in öğretmen atama yöntemi hakkında öğretmen adaylarının görüşlerine başvurduğu araştırmasında, öğretmen adaylarının pedagojik formasyonlarının teoride yeterli ama uygulamada yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca öğretmen adayları, sözleşmeli öğretmen uygulamalarının kaldırılması yönünde görüş bildirmişlerdir. Yeşil, Korkmaz ve Kaya (2009), eğitim fakültesi öğrencilerinin lisans dönemi boyunca aldıkları eğitimin, KPSS üzerindeki faydalarını araştırmak amacıyla yapmış oldukları çalışmada, öğrencilerin öğrenim gördükleri alanlara göre mezuniyet not ortalamaları ve KPSS puanları arasında

anlamalı düzeyde farklılıklar olduğunu saptamışlardır.

Bu araştırmada, öğretmen atamalarına ilişkin olarak yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavının içeriğine yönelik öğretmen adaylarının görüşlerinin saptanması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara yanıtlar aranmıştır:

1. Öğretmen adayları KPSS’de Genel Yetenek ve Genel Kültür testlerini çözmekten sorumlu olmalarını nasıl değerlendirmektedirler?
2. Öğretmen adayları KPSS’de Eğitim Bilimleri testini çözmekten sorumlu olmalarını nasıl değerlendirmektedirler?
3. Öğretmen adayların KPSS’de Öğretmenlik Alan Bilgisi testini çözmekten sorumlu olmalarını nasıl değerlendirmektedirler?
4. Öğretmen adayları kamu okullarına atamalarının yapılması için KPSS’ye girmek zorunda olmalarını nasıl değerlendirmektedirler?
5. Mevcut öğretmen atama modeli benimsenmiyorsa nasıl bir öğretmen atama modeli geliştirilmelidir?

Yöntem

Öğretmen adaylarının kamu okullarına öğretmen olarak atanabilmeleri için KPSS’de çözmekten sorumlu oldukları testlere ilişkin görüşlerini ortaya koyan bu araştırmada, nitel tarama desenlerinden olgubilim kullanılmıştır. Olgubilim, farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunamayan olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Sosyal gerçeği görünür kılmak için insanların görüşlerinin, yaptıkları eylemleri nasıl biçimlendirdiğini kavramak gerekmektedir. Bireyin etrafındaki dünyanın anlamının yorumlanması içeriden yapılmalıdır. Bu nedenle bireylerin doğrudan deneyimlerine başvurulmalıdır (Balcı, 2013). Çalışmada ele alınan olgu, öğretmen adaylarının KPSS’de çözmekten sorumlu oldukları testlerdir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, eğitim fakültelerinin Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Türkçe, Tarih, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Coğrafya, Matematik, İngilizce, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği gibi bölümlerinden mezun olup 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Ankara, Elazığ ve Diyarbakır illerinde KPSS dersanelerine giden 24 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bu araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği seçilmiştir. Çalışma grubunun oluşturulmasında mezun olunan lisans programı, dersane çeşitliliği yansıtılmaya çalışılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu taslağı, öğretmen atamaları hakkında hazırlanan makale, tez gibi yayınların taranması sonucunda geliştirilmiştir. Taslak görüşme formu, alan uzmanlarının görüşüne sunulmuş ve görüşme formuna son biçimi verilmiştir. Ses kaydının alınmasına izin veren dersane öğrencileriyle yüz yüze görüşmeler yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretmen adaylarının kamu okullarına öğretmen olarak atanabilmeleri için KPSS’de çözmekten sorumlu oldukları testlere ilişkin görüşlerinin araştırılmasında, nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Uygulama sonrasında ses kayıtları yazıya dökülerek bütün verilerin içerik analizi yapılmıştır. Öğretmen adaylarına yöneltilen genel yetenek, genel kültür, eğitim bilimleri, öğretmenlik alan bilgisi testlerine ilişkin görüşlerin yanı sıra öğretmen atama yöntemine ilişkin

öğretmen adaylarının görüşleri, olumlu, olumsuz ve koşullu olumlu yanıtlar şeklinde sınıflandırılarak değerlendirilmiştir.

Geçerlik Güvenirlik Çalışması

Verilerin toplanmasında kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu, kapsamlı bir alan yazın taramasına dayalı olarak geliştirilmiştir. Görüşme formunun kapsam geçerliğini belirlemede eğitim bilimleri uzmanlarının görüşleri alınmış ve uzmanların görüşleri doğrultusunda düzeltmeler yapılarak formun uygulanmasına karar verilmiştir. Görüşme sonrası elde edilen veriler, yazın ile karşılaştırılarak doğruluğu kontrol edilmiştir. Bu işlemler nitel ölçme uygulamalarının güvenirliliğini desteklemektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2003; Balcı, 2013).

Nitel araştırmaların geçerlilik çalışmasında hem iç hem de dış geçerliliğe bakılmıştır. Araştırmacılar tarafından elde edilen bulgular ilgili alanyazın ile örtüşmektedir. Bulgular, elde edilen verilerin ortama göre, anlamlı bir bütünlük oluşturduğunu göstermektedir. Bu durum çalışmanın iç geçerliliğini sağlamaktadır. Araştırmacıların elde ettiği bulgu ve sonuçlar gerçeklik açısından alanyazın sonuçları ile örtüşmektedir. Bu da çalışmanın dış geçerliliğini sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2003).

Bulgular

Öğretmen adaylarının kamu okullarına öğretmen olarak atanabilmeleri için KPSS’de çözmekten sorumlu oldukları testlere ilişkin görüşlerinin sınıflandırılması yapılmıştır. Öğretmen adaylarının genel yetenek- genel kültür, eğitim bilimleri, öğretmenlik alan bilgisi testlerine ilişkin görüşlerinin yanı sıra bir öğretmen atama modeli oluşturulmasına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Öğretmen Adaylarının KPSS Genel Yetenek (GY) ve Genel Kültür (GK) Testlerini Çözmekten Sorumlu Olmalarına İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının KPSS Genel Yetenek (GY) ve Genel Kültür (GK) testlerini çözmekten sorumlu olmalarına ilişkin görüşlerinin 28’i olumlu, 17’si koşullu olumlu ve 8’i olumsuzdur (Tablo 1).

Tablo 1. Genel Yetenek (GY) ve Genel Kültür (GK) Testlerine İlişkin Kategoriler, Alt Kategoriler ve Frekans

Kategori	Alt Kategori	Frekans
Olumlu	Türkçe kurallarını bilmenin gerekliliği	xxxxxxxxx
	Yaşadığımız yerin coğrafyasını/tarihini bilmenin gerekliliği	xxxxx
	Öğrenci sorularına yanıt verebilmek açısından gerekli	xxxx
	Öğretmen adayının günceli takip etmesinin gerekliliği	xxxx
	Öğretim programlarında disiplinlerarası tematik yaklaşımlar benimsenmesinden dolayı alan dışı konularda bilgi sahibi olmanın gerekliliği	x
	Matematik bilgisinin ölçme ve değerlendirmenin ön şartı olması	x
	Öğretmenin mantıksal zekâsını kullanabilmesi açısından	x
	Matematik testinin olması gerekliliği	x
	Temel hukuk bilgisine sahip olmanın gerekliliği	x
	Matematiğin gündelik kullanımda yerinin olması	x
Koşullu	Öğretmen adayının kültürel birikime sahip olmasının gerekliliği	x
	Test kapsamının daraltılması/değiştirilmesi koşuluyla	xxxxxxx

Olumlu	GK’de güncel soruların sorulması koşuluyla Sayısal koldan olan öğretmen adaylarının çözmekten sorumlu olduğu GK sorularının/ sözel koldan olan öğretmen adaylarının çözmekten sorumlu olduğu Matematik sorularının kolaylaştırılması koşuluyla Sınavda sorulacak soruların öğretmen adayına katkı getirebilmesi koşuluyla	xxxxx xxxxx x
Olumsuz	Ezberlenen bilgilerin kullanılmayacak olması/zamanla unutulması nedeniyle gereksiz GY ve GK testlerinin içerdiği soruların öğretmen adaylarına zaten üniversiteye giriş sınavında sorulmuş olması nedeniyle gereksiz	xxxxxx xx

Tablo 1’de olumlu görüşler arasında “Türkçe kurallarını bilmenin gerekliliği” nedeniyle bilginin test edilmesinin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir (n=9). Onu sırasıyla “Yaşadığımız yerin coğrafyasını/tarihini bilmenin gerekliliği” nedeniyle bilginin test edilmesi (n=5) ve “Öğrenci sorularına yanıt verebilmek açısından gerekli” (n=4) ile “Öğretmen adayının günceli takip etmesinin gerekliliği” nedeniyle bilginin test edilmesi (n=4) takip etmektedir. Bu soruya verilen olumlu yanıtlardan birkaçı aşağıda verilmiştir:

“Aslında Türkçe çözmesi iyi bir şey. Sonuçta işimiz iletişim. Bir öğretmen adayının da bir şey okuduğu zaman bunu anlaması, yorumlaması lazım. İletişim için iyi bir şey olacağını düşünüyorum. (Matematik branşı öğretmen adayı)”

“Her insanın bilmesi gereken millî değerler var sonuçta. Herkes de atalarından gelen değerleri bilmek zorunda. (İngilizce branşı öğretmen adayı)”

“Ben İngilizce öğretmeni olabilirim ama öğrenciye sonuçta herhangi bir konuda da bilgi vermem gerekebilir. O yüzden test edilebilir bir nebze. (İngilizce branşı öğretmen adayı)”

“Özellikle güncel konuların sorulduğu kısımlar bireyin günlük hayatta neler olup bittiğini takip etmesini sağlıyor. (Türkçe branşı öğretmen adayı)”

Öğretmen Adaylarının KPSS Eğitim Bilimleri Testini (EBT) Çözmekten Sorumlu Olmalarına İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının KPSS Eğitim Bilimleri testini çözmekten sorumlu olmalarına ilişkin görüşlerinin 16’sı olumlu, 12’si koşullu olumlu ve 1’i olumsuzdur (Tablo 2).

Tablo 2. Eğitim Bilimleri Testine İlişkin Kategoriler, Alt Kategoriler ve Frekans

Kategori	Alt Kategori	Frekans
Olumlu	Öğretmenin pedagojik formasyon bilgisine sahip olmasının gerekliliği	xxxxxxxxxxxxxxxx
	Öğrenilenlerin işe yarar olması	x
	Öğrencinin gelişim dönemlerini bilme gerekliliği	x
Koşullu Olumlu	Teorik bilginin uygulamaya yansımaya koşuluyla	xxxxxxxxxx
	Test kapsamının daraltılması koşuluyla	xx
	Sınavda sorulacak soruların öğretmen adayına katkı getirebilmesi koşuluyla	x
Olumsuz	Teorik bilginin uygulamaya yansımalarının imkânsız olması	x

Tablo 2’de olumlu görüşler arasında “Öğretmenin pedagojik formasyon bilgisine sahip olmasının gerekliliği” nedeniyle bilginin test edilmesinin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir (n=14). Bu soruya verilen olumlu yanıtlardan birkaçı aşağıda verilmiştir:

“Kesinlikle eğitim bilimlerini çözmeleri şart. Çünkü eğitim bilimlerinde öğrencilere nasıl davranacağımız, öğrencilerin gelişim özellikleri gibi konular olduğu için bunların bilinmesi iyi ve sorulması da gerekli bana göre. (Türk Dili ve Edebiyatı branşı öğretmen adayı)”

“Eğitim bilimleri tamamen öğretmenliğe yönelik, öğretmenliği ölçen sorular. Ölçme değerlendirme olsun, öğretim psikolojisi, öğrenme psikolojisi, gelişim psikolojisi. Bunların hepsini tamamen somut olarak öğrenci üzerinde gördüğümüz için mantıklı buluyorum. (İngilizce branşı öğretmen adayı)”

Öğretmen Adaylarının KPSS Öğretmenlik Alan Bilgisi Testini Çözmekten Sorumlu Olmalarına İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının KPSS Öğretmenlik Alan Bilgisi testini çözmekten sorumlu olmalarına ilişkin görüşlerinin 9’u olumlu, 11’i koşullu olumlu ve 3’ü ise olumsuzdur (Tablo 3).

Tablo 3. Öğretmenlik Alan Bilgisi Testine (ÖABT) İlişkin Kategoriler, Alt Kategoriler ve Frekans

Kategori	Alt Kategori	Frekans
Olumlu	Öğretmenin alan bilgisine sahip olmasının gerekliliği	xxxxxxx
	Öğretmen adayının üniversite eğitime önem vermesini sağlaması	x
	Öğretmen adayının KPSS’de kendi branşından sorumlu olması gerektiği	x
Koşullu Olumlu	Test kapsamının bütün branşlarda eşit olması koşuluyla	xxxxx
	ÖABT’nin GK’ya oranla soru ağırlığının artırılması koşuluyla	xx
	Test kapsamının daraltılması koşuluyla	xx
	Lisans eğitiminin alan bilgisi testine katkı sağlayacak biçimde yeniden düzenlenmesi koşuluyla	x
	Çoktan seçmeli test olmaması koşuluyla	x
Olumsuz	Lisans diplomasının zaten öğretmen adayının yeterliğini belgelemesi	xx
	ÖABT’de yüksek net yapan öğretmen adayının iyi bir öğretmen olacağı anlamına gelmemesi	x

Tablo 3 incelendiğinde olumlu görüşler arasında “Öğretmenin alan bilgisine sahip olmasının gerekliliği” ifadesinin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir (n=7). Bu soruya verilen koşullu olumlu yanıtlardan birkaçı aşağıda verilmiştir:

“Geçenlerde -bir arkadaşım var, ilköğretim matematik öğretmenliği mezunu ve 3’ün üzerinde kümülâtifle mezun oldu ve iki boyutlu düzlemde bir doğrunun eğimi nasıl alınır diye bana sordu telefonla aradı, ben dedi öğrencilere sınav hazırlayacağım. Dört sene ilköğretim matematik öğretmenliği okumuş bir insanın bunu sorması bile bir ayıptır. O yüzden alan bilgisi gerçekten çok önemli. (Matematik branşı öğretmen adayı)”

“Bu test de gerekli çünkü her öğretmen kendi alanına hâkim olabilmelidir,(Türkçe branşı öğretmen adayı).”

Öğretmen Adaylarının Kamu Okullarına Atamalarının Yapılması İçin KPSS’ye Girmek Zorunda Olmalarına İlişkin Görüşleri

Öğretmen adaylarının kamu okullarına atanabilmek için KPSS'ye girmek zorunda olmalarına ilişkin görüşlerinin 4'ü olumlu, 16'sı ise olumsuzdur (Tablo 4).

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Kamu Okullarına Atanabilmek için KPSS'ye Girmek Zorunda Olmalarına İlişkin Kategoriler, Alt Kategoriler ve Frekans

Kategori	Alt Kategori	Frekans
Olumlu	Sınavla adil bir atamanın gerçekleştirilmesini sağlaması	xxx
	Her öğretmen yetiştiren fakülte mezununun öğretmenlik yapmaması gerektiği	x
Olumsuz	İstihdam edilecek olandan fazla sayıda öğretmen adayının öğretmen yetiştiren fakültelere alınmış olması nedeniyle yığılmanın olması	xxxxxxxxxxxxx
	Öğretmen adayının öğretmenlik yapabileceğine ilişkin diplomayı almış olması	xxx
	Öğretmen adayının öğretmen olarak atanabilmesinin tek bir sınava bağlı olması	x

Tablo 4'te olumsuz görüşler arasında "İstihdam edilecek olandan fazla sayıda öğretmen adayının öğretmen yetiştiren fakültelere alınmış olması nedeniyle yığılmanın olması" ifadesinin önemli bir yer tuttuğu görülmektedir (n=13). Bu soruya verilen olumsuz yanıtlardan birkaçı aşağıda verilmiştir:

"Bir sürü üniversite var, her üniversite de bir sürü bölüm var. İhtiyacın üzerinde kontenjan açılırsa ister istemez diyorlar ki 'Maliye'den gelen rakama göre atayacağız.' Madem öyle öngörüp de bir ihtiyaca yönelik bir şeylerin yapılması gerekiyordu. (Fen ve Teknoloji branşı öğretmen adayı)"

"Üniversiteleri doldurdunuz ama bu mezunlara iş istihdamı sağlamadığınız sürece bu insanların hepsi boşa kalacak ve KPSS'ye girmesi de bir anlam ifade etmeyecek. (İlköğretim Matematik branşı öğretmen adayı)"

Öğretmen Adaylarının Ortaya Koydukları Yeni Öğretmen Atama Modelleri
Öğretmen adaylarının var olan atama modeli yerine ortaya koydukları öğretmen atama modelleri aşağıda verilmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Öğretmen Adaylarının Ortaya Koydukları Yeni Öğretmen Atama Modellerine İlişkin Temalar

Temalar	Frekans
İstihdam edilecek sayıda öğretmen adayı öğretmen yetiştiren fakültelerden mezun edilerek atamaları yapılmalı	xxxxxxxxx
Testlerin soru ağırlıkları değiştirilerek KPSS yapılmaya devam etmeli	xxx
Lisans mezuniyet notu ve staj puanları birlikte değerlendirilmeli ve bu puana göre atama yapılmalı	xx
KPSS puanı ile lisans mezuniyet notu birlikte değerlendirilmeli ve bu puana göre atama yapılmalı	xx
Üniversite eğitiminde her yılın sonunda öğretmen adayları değerlendirmeye tutulmalı; mutlak bir ölçüte göre atamaları yapılmalı	x
Üniversite eğitiminde her yılın sonunda öğretmen adayları yazılı ve sözlü sınava tabi tutulmalı; lisans mezuniyet notu en yüksek olan adaydan başlanarak öğretmen adayının ataması yapılmalı	x
Yalnızca mülakattan geçen öğretmen adayları öğretmen yetiştiren fakültelere girmeli ve mezun olanların atamaları yapılmalı	x
Stajyer öğretmenlik görevini başarıyla tamamlayan öğretmen adaylarının atamaları yapılmalı	x
Öğretmen yetiştiren fakültelerden mezun olanların mülakattan aldıkları	x

---

puana göre atamaları yapılmalı	
Öğretmen adayının mikro öğretim değerlendirmesine göre atamaları yapılmalı/yapılmamalı	x
Var olan modeli benimseyen	x
Model önerisi olmayan	x

Tablo 5'e göre "İstihdam edilecek sayıda öğretmen adayı öğretmen yetiştiren fakültelerden mezun edilerek atamaları yapılmalı" (n=8) görüşü başı çekmektedir. Onu sırasıyla "Testlerin soru ağırlıkları değiştirilerek KPSS yapılmaya devam etmeli" (n=3) ve "Lisans mezuniyet notu ve staj puanları birlikte değerlendirilmeli ve bu puana göre atama yapılmalı" (n=2) ile "KPSS puanı ile lisans mezuniyet notu birlikte değerlendirilmeli ve bu puana göre atama yapılmalı" (n=2) görüşleri takip etmektedir. Bu soruya verilen yanıtlardan birkaçı aşağıda verilmiştir:

"Eğer siz üniversite açmışsanız ve burada öğretmen yetiştiriyorsanız, İşletme değil okuduğumuz, mühendislik değil. Özel sektörde çalışacağımız bir şey değil. Öğretmen atamıyorsun o öğretmenlik branşlarını kapat. Bir süre kapat. En azından bu yığılma dursun. Öğretmenleri kesinlikle bütün öğretmenleri ama sınav sistemi olmadan yerleştirmek zorunda. (Tarih branşı öğretmen adayı)"

"Üniversiteye alınacak kontenjan sayısı sınırlandırılabilirdi. Ne kadar ihtiyaç varsa o kadar öğretmen alınabilirdi. Geç de olsa ben şu an bile bazı bölümlerin kapatılmasından yanayım. Gerçi şu an bile kapatılsa bu durum 4 yıl boyunca mezun olacakları ve mezun olmuşları düşünecek olursak bize 8-10 yıl sonra ancak yansıtacaktır. Bunun daha önce yapılması gerekirdi. Madem iş imkânı olmayacak neden kapatılmıyor. Öğretmen alımlarında daha sistemli bir yapıya geçilmesi gerekiyor. Ne kadar ihtiyaç varsa ona göre bir plan program yapılmalı ki hem öğretmen adayları mağdur olmasın hem de orada bir denge olsun. (Türkçe branşı öğretmen adayı)"

"Muhakkak olacak sınav sistemi. Bu kadar öğretmen adayı varsa olacak. Bunların arasından sınavla seçmek zorundasın. (Testlerin ağırlıklarını kast ederek) Bence % 40 alan bilgisi, % 40 eğitim bilimleri, % 20 genel kültür-genel yetenek olması lazım. (Öğretmenlik Alan Bilgisi Testini kast ederek) Pazar günü gireceğim sınav % 50 etkiliyor. 50 soru % 50 etkiliyor. (Fen ve Teknoloji branşı öğretmen adayı)"

"Örneğin bizim 1 yıllık bir staj dönemimiz oluyor. Bu diğer branşlara göre de değişebiliyor. Lisansta yapılan bu stajlara veya üniversite puanlarına bakılabilir. Sadece KPSS ye bağlı olmayabilir. (Matematik branşı öğretmen adayı)"

"Üniversitedeki eğitime yoğunlaşarak orada değerlendirmeler üzerinden, ortalama bir puan alınır, diploma puanı olur vs. O puanlar üzerinden olabilir ya da bir uygulama. Böyle standart bir testle değil yani. Herkesi aynı teste maruz bırakarak değil. (İngilizce branşı öğretmen adayı)"

Sonuç

Türkiye'de öğretmen adaylarının öğretmen olarak atamalarının yapılması için öğretmen adayları her yıl KPSS'ye girmektedir. Elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının genel olarak KPSS'ye girmek zorunda olmalarına ilişkin genel bir memnuniyetsizliklerinin olduğu söylenebilir.

Öğretmen adayları, KPSS'de genel yetenek ve genel kültür testlerini çözmekten sorumlu olma ile ilgili olarak olumlu görüş bildirmişlerdir. Öğretmen adayları,

öğrenciyle iletişim sağlayabilmek, okuduğunu anlayıp yorumlayabilmek açısından Türkçeyi, yaşanan yerin tarihini ve coğrafyasını bilmenin gerekli olduğunu, günlük hayatta neler olup bittiğini bilmek açısından günceli takip etmenin gerekli olduğunu ifade etmişlerdir. Bu nedenle bu bilgileri içeren bilginin test edilmesinin gerekli olduğunu vurgulamışlardır. Öğretmen adayları ayrıca öğrenci sorularına yanıt verebilmek için bir öğretmenin donanımlı olması gerektiğini dolayısıyla öğretmen adaylarının bilgilerinin test edilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları, eğitim bilimleri testini çözmekten sorumlu olma ile ilgili olarak olumlu görüş bildirmişlerdir.

Öğretmenin pedagojik formasyon bilgisine sahip olmasının gerekliliği nedeniyle bilginin test edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Eğitim bilimleri testini çözmekten sorumlu olmaya ilişkin koşullu olumlu görüşlerin de olduğu görülmektedir. Bu görüşler içinde, “Teorik bilginin uygulamaya yansımaları koşuluyla ifadesi önemli bir yer tutmaktadır. Öğretmen adayları, teorik bilginin uygulamaya yansımalarını belirtmişlerdir. Nitekim Nartgün (2008) de araştırmasında eğitim bilimleri derslerinin uygulama boyutunun yetersiz olduğunu belirtmiştir. Sezgin ve Duran (2011) araştırmasında öğretmenlik sınavının uygulamaya dönük olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları eğitim bilimleri bilgisinin lisans eğitimi boyunca uygulama boyutuna önem verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretmen adayları, öğretmenlik alan bilgisi testini çözmekten sorumlu olmalarına ilişkin olumlu görüş bildirmişlerdir. Öğretmenin alan bilgisine sahip olmasının gerekliliği nedeniyle bilginin test edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Yalnız araştırmaya katılan öğretmen adaylarının büyük bir kısmı sınava çok az bir süre kala öğretmenlik alan bilgisi testinin getirilmesini olumsuz karşılamışlar, Temmuz ayındaki sınava kadar çalıştıkları konuları bitiremeyeceklerini ifade etmişlerdir. Müzik öğretmenliği, Beden Eğitimi Öğretmenliği gibi branşlarda yazılı sınav yapmanın olanaksız olması nedeniyle bu branşlardan öğretmen adaylarının atamalarının nasıl yapılması gerektiğini bilemediklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmen adayları, bazı branşların öğretmenlik alan bilgisi testinde diğer branşlara göre daha fazla konudan sorumlu olmalarını adaletsiz bir durum olarak değerlendirmişlerdir. Öğretmenlik alan bilgisi testinde Fen ve Teknoloji branşı öğretmen adayının fizik, kimya ve biyoloji sorusu çözmekten, fizik branşı öğretmen adayının ise sadece fizik çözmekten sorumlu olması buna örnek olarak verilebilir.

Öğretmen adaylarının kamu okullarına atanabilmek için KPSS’ye girmek zorunda olmalarına ilişkin görüşleri olumsuzdur. Öğretmen adayları, istihdam edilecek olandan fazla sayıda öğretmen adayının öğretmen yetiştiren fakültelere alınmış olması nedeniyle yığılma olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmen yetiştiren fakülteler için plansız bir biçimde açılan kontenjanların bu yığılmada etkisinin olduğu söylenebilir.

Öğretmen adayları, yeni bir öğretmen atama modeli getirilmesine ilişkin çeşitli görüşler ortaya koymuşlardır. Bu görüşlerin başında, istihdam edilecek sayıda öğretmen adayının öğretmen yetiştiren fakültelerden mezun edilerek atamalarının yapılması gelmektedir. Testlerin soru ağırlıklarının değiştirilerek KPSS’nin yapılmaya devam etmesi, lisans mezuniyet notu ile staj puanlarının birlikte değerlendirilerek öğretmen ataması yapılması, lisans mezuniyet notu ile KPSS puanının birlikte değerlendirilerek öğretmen ataması yapılması yeni bir öğretmen atama modeli oluşturmaya ilişkin diğer görüşlerdendir.

Öneriler

Bu araştırmada elde edilen sonuçlara göre şu önerilerde bulunulabilir:

1. KPSS genel yetenek testinde Türkçeye ve genel kültür testinde tarih, coğrafya ve güncel bilgilere ilişkin konulara yer verilmesine devam edilmelidir.

2. Eğitim bilimleri testi ile öğretmenlik alan bilgisi testi konularına yer verilmesine devam edilmelidir. Eğitim bilimleri testinde öğretmen adaylarının teori bilgisi test edilmekle kalmamalı; uygulamaya ilişkin becerileri de test edilmelidir.
3. Öğretmenlik alan bilgisi testinde ise adaleti sağlamak adına konu kapsamının tüm branşlarda eşit olarak dağıtılması sağlanmalıdır.
4. Öğretmen ihtiyacı kapsamında öğrenci, öğretmen yetiştiren fakültele alınmalı; mezun olan öğretmen adayları istihdam edilmeye çalışılmalıdır. Öğretmen adaylarının sadece KPSS puanına göre atamaları yapılmamalı; değerlendirmeye lisans mezuniyet notu, stajdan alınan puanlar da katılmalıdır.

Kaynakça

- Baştürk, R. (2007). Kamu Personeli Seçme Sınavına hazırlanan öğretmen adaylarının sınav kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 17(2), 163-176.
- Balcı, A. (2013). Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem teknik ve ilkeler. *Pegem A Yayıncılık*.
- Çetin, Ş. (2013). Eğitim fakültesi öğrencilerinin Kamu Personeli Seçme Sınavına (Kpss) yönelik kaygılarının incelenmesi. *Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*. 42(197), 158-168.
- Çimen, K., Gündoğdu, N. ve Turan, S. (2009). Öğretmen adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9(2), 16-43.
- Deryakulu, D. (2011). Kpss eğitim bilimleri sorularının genel öğretmen yeterliklerinin öğretim teknolojisi alanı ile ilgili alt yeterlik ve performans göstergeleri açısından incelenmesi. *Eğitim teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1(1), 1-23.
- Dilekmen, M., Ercoşkun, M.H ve Nalçacı, A. (2005). Öğretmen adaylarının akademik ve Kpss başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2(11), 305-315.
- Doğan, N. ve Şahin, A.E. (2009). Öğretmen adaylarının ilköğretim okullarına atanma durumunu yordayan değişkenler. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 10(3), 183-199.
- Ekinci, A. ve Öter, M.Ö. (2010). Finlandiya’da eğitim ve öğretmen yetiştirme sistemi. http://duabpo.dicle.edu.tr/oigem/dosya/Finlandiya_Raporu.pdf. adresinden 15.08.2014 tarihinde alınmıştır.
- Eraslan, L. (2004). Öğretmenlik mesleğine girişte Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) yönteminin değerlendirilmesi, *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-31.
- Erdoğan, İ. (2005). Çağdaş Eğitim Sistemleri. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Ergün, M. (2005). İlköğretim okulları öğretmen adaylarının KPSS’deki başarı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi (Kastamonu ili örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 13(2), 311-326.
- Eurydice (2005). Eurydice.org. <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/indexen.php/Eurydice/Application/frameset.asp?%2520country=DE&languagE=EN>. adresinden 15.08.2014 tarihinde alınmıştır.
- Güçlü, N., ve Bayrakçı, M. (2004). Amerika Birleşik Devletleri eğitim sistemi ve hiçbir çocuğun eğitimsiz kalmaması reformu. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 51-64.
- Kamer, S.T. ve Ergün, M. (2009). Eğitim fakültesi mezunu öğretmen adaylarının Kpss’de cevapladıkları soruların farklı değişkenlere göre analizi. *Sakarya*

Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.17(1), 111-125.

- Lapostolle, G., ve Chevaillier, T. (2011). Teacher training in France in the early 2010s. *Journal of Education for Teaching*, 37(4), 451-459.
- Mete, Y. A.(2013). Güney Kore, Japonya, Yeni Zelanda ve Finlandiya’da öğretmen yetiştirme ve atama politikaları. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8 (12), 859-878.
- Milli Eğitim Temel Kanunu, <http://mevzuat.meb.gov.tr/html/88.html>. adresinden 15.08.2014 tarihinde alınmıştır.
- Nartgün, Ş.S. (2008). Aday öğretmenlerin gözüyle Milli eğitim bakanlığına bağlı eğitim kurumlarına öğretmen atama esasları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 47-57.
- NIER. (2013). Teacher training and certificate system. http://www.nier.go.jp/English/EducationInJapan/Education_in_Japan/Education_in_Japanfiles/201103TTCS.pdf sitesinden 01.03.2014 tarihinde alınmıştır.
- ÖSYM (2007). Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Kılavuzu, Ankara. <http://www.osym.gov.tr>. adresinden 15.08.2014 tarihinde alınmıştır.
- ÖSYM(2002).<http://www.osym.gov.tr/belge/1-5715/13052002-tarihli-kpss-basin-duyurusu.html?vurgu=DMS+KMS>. adresinden 15.08.2014 tarihinde alınmıştır.
- Senemoğlu, N. (1992). Türkiye ve İngiltere’de ilköğretime öğretmen yetiştirme ve Türkiye’deki sistemin geliştirilmesi için öneriler. *H.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi: Türkiye’de İlköğretim Sempozyumu Dergisi*, 8, 143-156.
- Sezgin, F. ve Duran, E. (2011). Kamu Personeli Seçme Sınavı’nın (KPSS) öğretmen adaylarının akademik ve sosyal yaşantılarına yansımaları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 15(3),9-22.
- Sözen, S., ve Çabuk A. (2013). Türkiye, Avusturya ve Almanya öğretmen yetiştirme sistemlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Özel Sayı, 213-230.
- Uygun, S., Ergen, G., ve Öztürk, İ. H. (2011). A comparison between practical training programs in teacher education in Turkey, Germany and France. *Elementary Education Online*, 10(2), 389-405.
- Yeşil, R., Korkmaz, Ö. ve Kaya S. (2009). Eğitim fakültesindeki akademik başarının Kamu Personeli Seçme Sınavı’ndaki başarı üzerinde etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 19(2), 149-160.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri(3. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/France:Teachers_and_Education_Staff sitesinden 01.03.2014 tarihinde alınmıştır.
- Stephenson, J. (1999). Evaluation of teacher education in England and Wales, TNTEF publications, 2 (2), 191-200.
- <http://www.education.gov.uk/get-into-teaching/teacher-training-options.aspx> adresinden 08.03.2013 tarihinde alınmıştır
- http://www.oaj.fi/pls/portal/docs/Page/oaj_internet/01fi/05tiedotteet/03julkaisut/opekoulutuseng.pdf. adresinden 10.02. 2014 tarihinde alınmıştır.
- <http://www2.ed.gov/teachers/landing.jhtml>. adresinden 10.02.2014 tarihinde alınmıştır.